

04 ΦΕΒ. 2014

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Γ. Γ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ – Γ.Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Σελίδες απάντησης : 4
Σελίδες συνημμένων : -
Σύνολο σελίδων : 4

Ταχ. Δ/ση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
ΤΗΛ. : 213 15 14 305
Email: gemporiou@gge.gr
FAX : 210 3837843

Αθήνα, 03/02/2014

Αριθ. Πρωτ.: Β13-28

ΠΡΟΣ :
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων (3)

ΚΟΙΝ.:
-Βουλευτές κ.κ.
1. Ι. Δημαρά
2. Γ. Αβραμίδα

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Ι. Δημαρά και Γ. Αβραμίδα.
Σχετ.: Ερώτηση 5732/27-01-2014.

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι ανωτέρω Βουλευτές, με θέμα : **«Γιατί δεν πέφτουν οι τιμές στα τρόφιμα;»**, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα :

Σε μία περίοδο, που έχουμε δραματική μείωση των εισοδημάτων των εργαζομένων και των συνταξιούχων και η ανεργία καλπάζει, είναι λογικό το κύριο βάρος για την ανακούφισή τους να πέφτει στη διαμόρφωση των τιμών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, οι τιμές εμφανίζουν σημαντικές αποπληθωριστικές τάσεις, με τον Γενικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή να καταγράφει τον μήνα Δεκέμβριο 2013 **για δέκατο συνεχή μήνα αρνητική μεταβολή (-1,7%)**.

Μείωση καταγράφεται για **πέμπτο συνεχή μήνα** και στην κατηγορία της **Διατροφής και των μη αλκοολούχων ποτών (-0,8%)** όπου η πλειονότητα των βασικών ειδών διατροφής παρουσιάζουν σημαντικές **αποπληθωριστικές τάσεις**.

Τίθεται ωστόσο το εύλογο ερώτημα γιατί η πτώση των τιμών καταναλωτή δεν είναι ακόμη μεγαλύτερη, σε συνθήκες παρατεταμένης υποχώρησης της καταναλωτικής ζήτησης και επιταχυνόμενης μείωσης του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος.

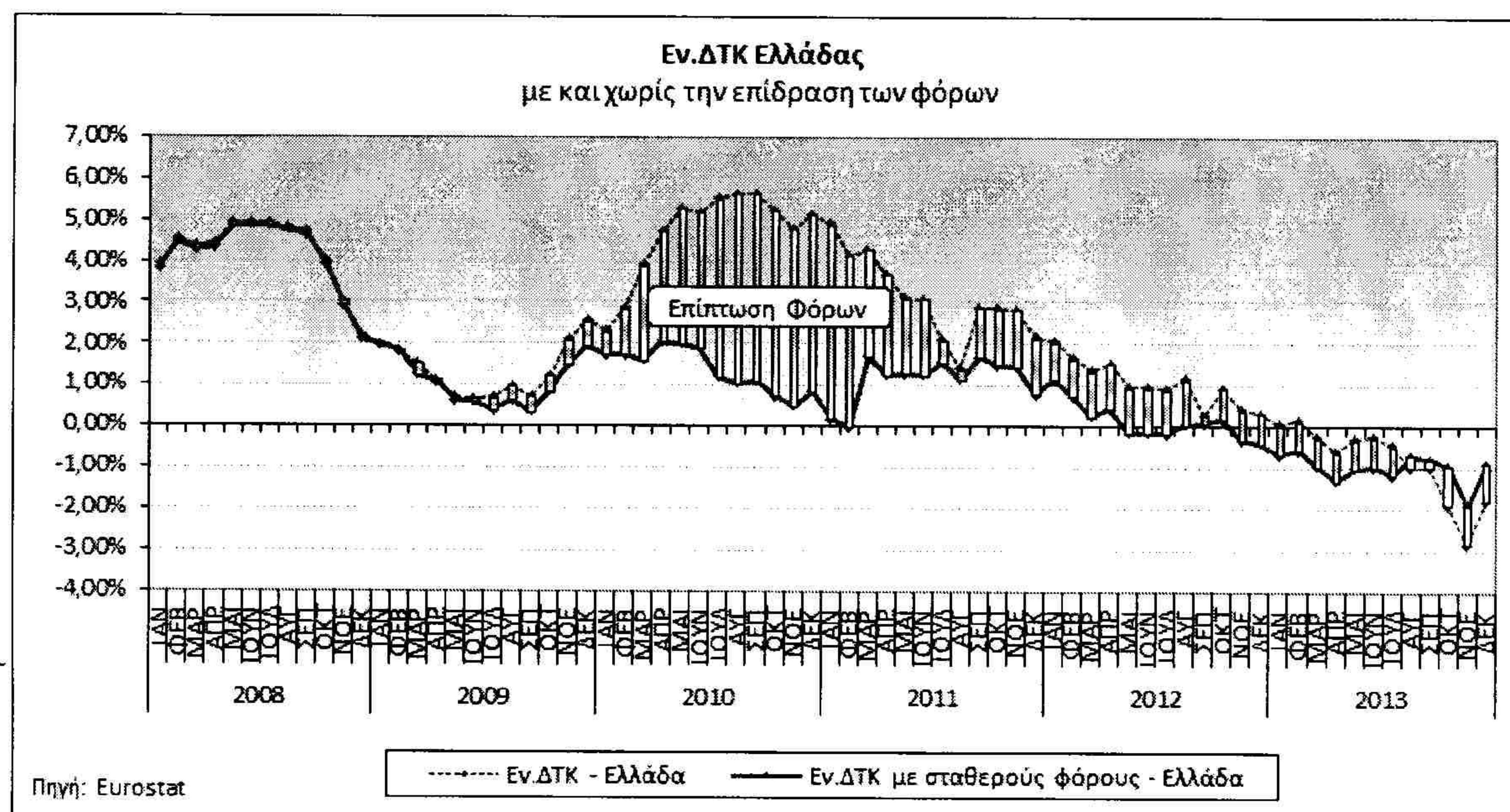
Σημαντικές πληθωριστικές επιδράσεις προκαλούνται από **εξωτερικούς παράγοντες** όπως οι διεθνείς τιμές των καυσίμων και οι διεθνείς τιμές των εμπορευμάτων (food and non-food commodities) αναστέλλοντας την ταχύτερη προσαρμογή των εγχώριων τιμών εξαιτίας του εισαγόμενου πληθωρισμού.

Αξίζει να επισημάνουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των διακινούμενων βασικών καταναλωτικών αγαθών **ενσωματώνουν ελάχιστη εγχώρια υπεραξία** (εισάγονται έτοιμα προς διάθεση και κατανάλωση) κατά συνέπεια η κοστολογική τους βάση επηρεάζεται ελάχιστα από τη μείωση μισθών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο **δομικός πληθωρισμός** (ή αλλιώς "πυρήνας" του πληθωρισμού) στον οποίο δε λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές που οφείλονται σε εξωγενείς παράγοντες (χωρίς δηλαδή τις τιμές της ενέργειας και των μη επεξεργασμένων τροφίμων) καταγράφει σημαντική αποκλιμάκωση σημειώνοντας **για 19^ο συνεχή μήνα αρνητική μεταβολή (-2,9% για το μήνα Δεκέμβριο 2013)**

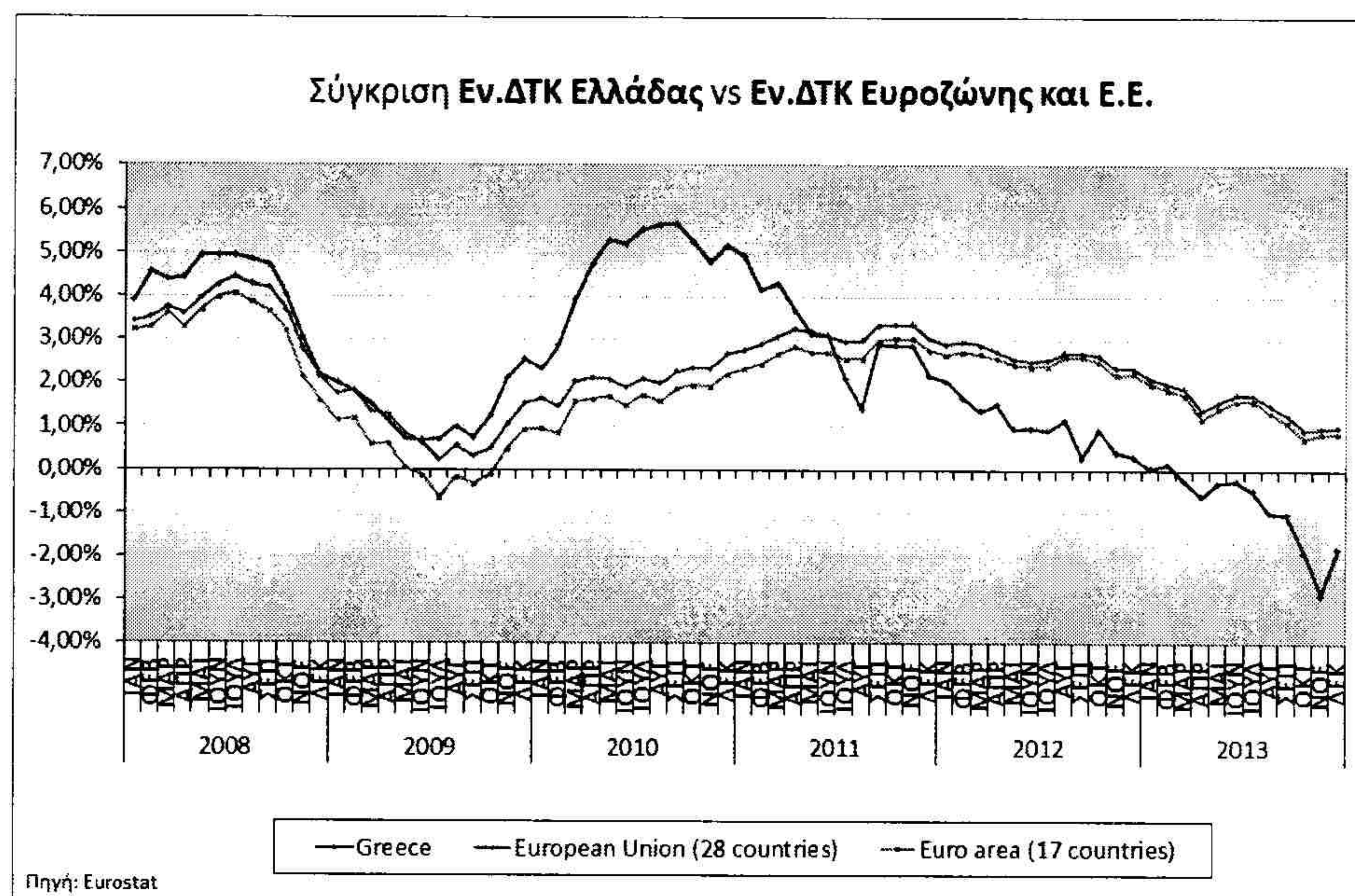
Αξίζει να σημειωθεί ότι από το τέλος του 2009 μέχρι και το 2013 η εγχώρια πολιτική **αύξησης της φορολογίας** (αύξηση συντελεστών Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ.) σε συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων, η οποία εντάσσεται στην προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης, συνετέλεσε καθοριστικά στη διαμόρφωση των τιμών αναστέλλοντας την ταχύτερη αποκλιμάκωση τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι με βάση τα στοιχεία

της Eurostat εάν οι φόροι παρέμεναν σταθεροί, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ήταν **αρνητικός** ήδη από το Μάιο του 2012. {βλ. παρακάτω γράφημα}

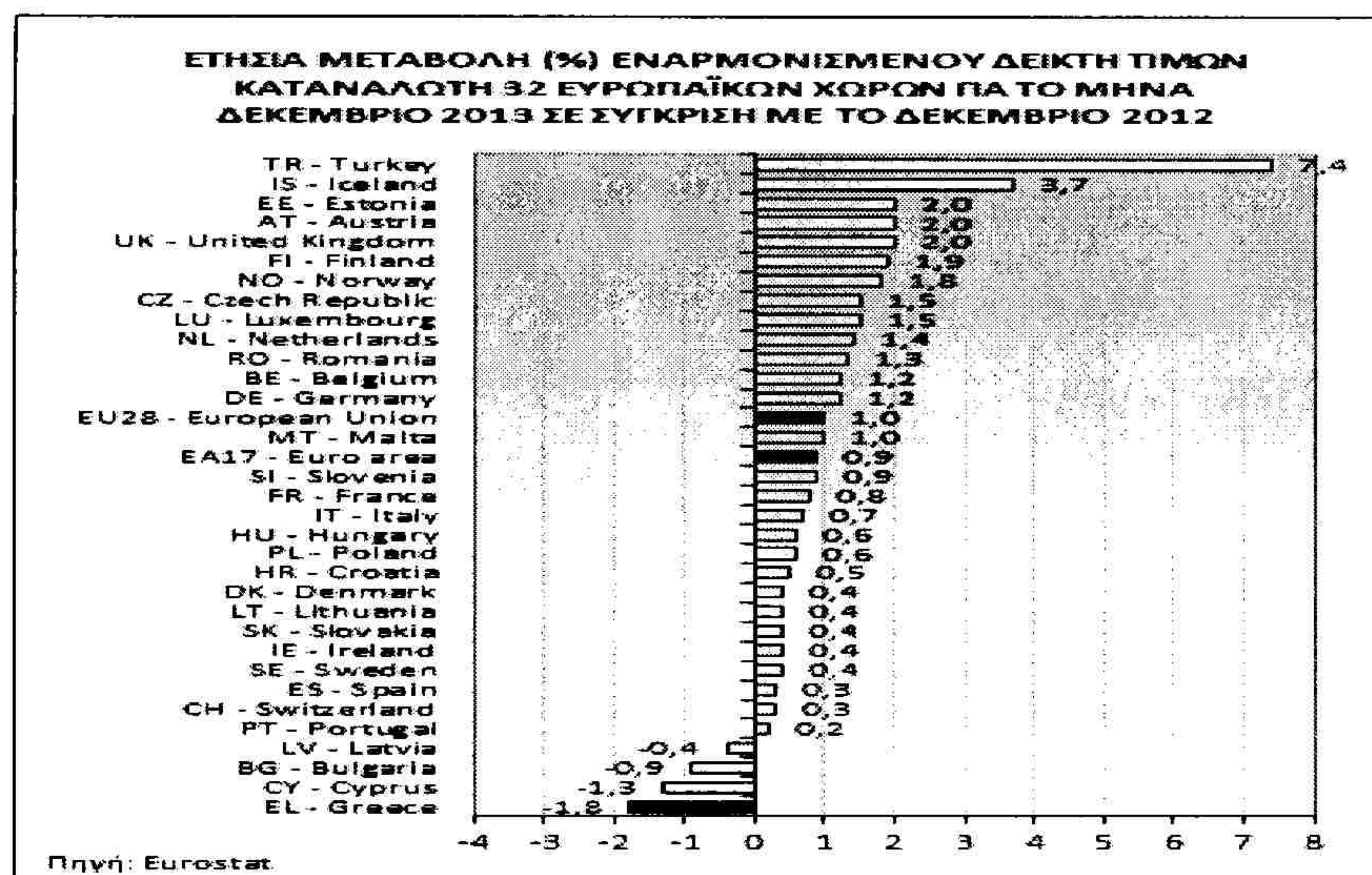
Παρόλα αυτά, οι πληθωριστικές πιέσεις που ασκούνται στις τελικές τιμές των τροφίμων από τις παρατεταμένες αυξήσεις των διεθνών τιμών των εμπορευμάτων (πετρέλαιο και είδη διατροφής) φαίνεται να είναι συγκρατημένη καθώς μεγάλο μέρος της επιβάρυνσης του κόστους εξαιτίας της διεθνούς συγκυρίας **έχει απορροφηθεί από την εγχώρια αγορά** γεγονός που αποτυπώνεται στα στοιχεία της Eurostat όπου έχουμε σταθερά τους τελευταίους μήνες **το χαμηλότερο πληθωρισμό σε ολόκληρη την Ευρώπη**.

Με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή¹ για τον μήνα Δεκέμβριο 2013, η χώρα μας κατατάσσεται στην **τελευταία θέση (32η** - όπου 1η είναι η υψηλότερη μεταβολή) μεταξύ 32 χωρών στην Ευρώπη για τις οποίες διαθέτει στοιχεία η Eurostat. {βλ. παρακάτω γράφημα}

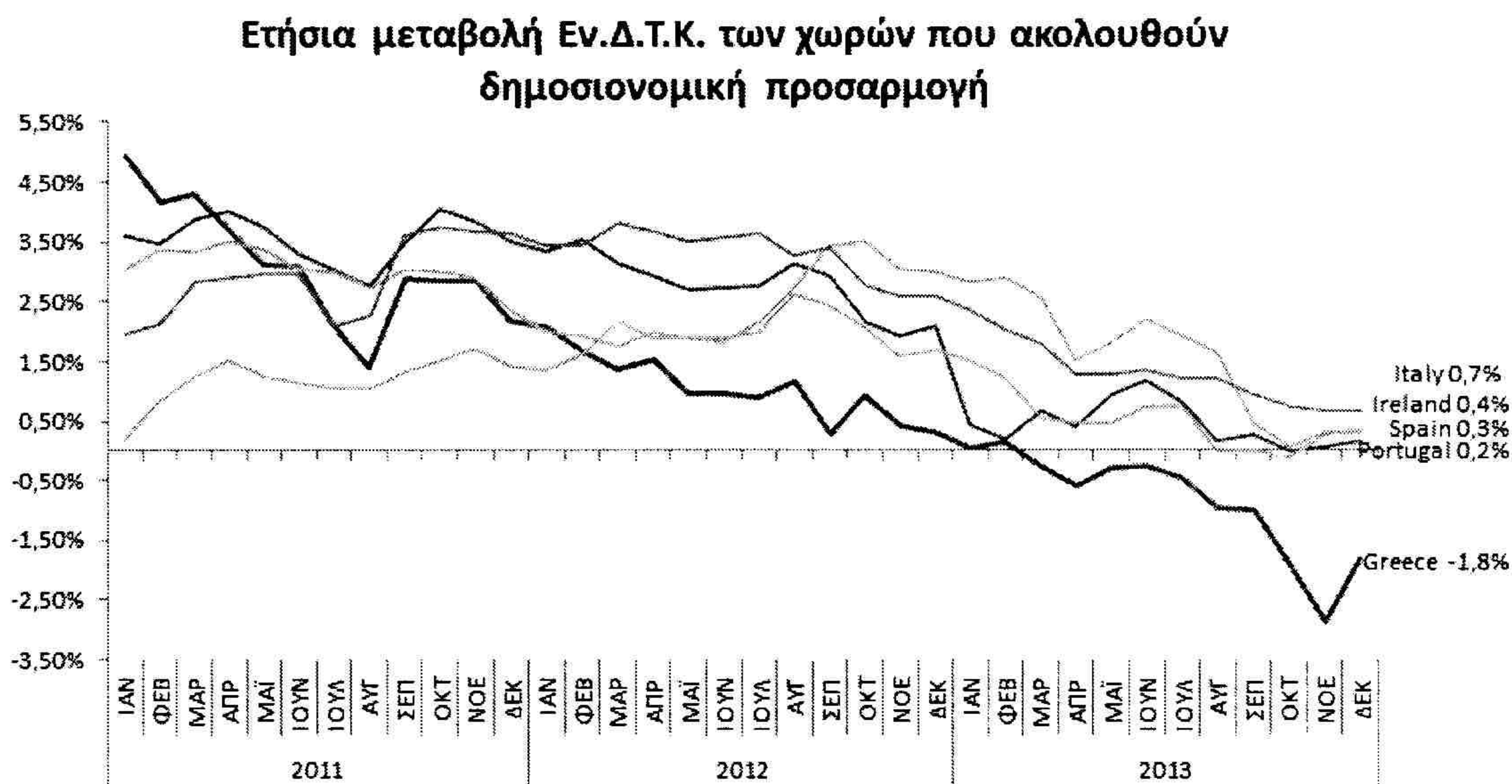

¹ Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή καταρτίζεται σε κάθε κράτος-μέλος της Ε.Ε., με τη χρησιμοποίηση μίας εναρμονισμένης μεθοδολογίας υπό την καθοδήγηση της Eurostat, με σκοπό να παρέχει συγκρίσιμα στοιχεία για της διεθνείς συγκρίσεις του πληθωρισμού.

Ο ρυθμός της ετήσιας μεταβολής του Εν.ΔΤΚ στη χώρα μας βρίσκεται σταθερά, από τον Ιούλιο 2011, χαμηλότερα από τον μέσο όρο τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της Ευρωζώνης (+1% και +0,9% αντίστοιχα) με την μεταξύ τους διαφορά συνεχώς να αυξάνεται. {βλ. παρακάτω γράφημα}

Αξίζει επίσης να παρατηρήσουμε τι γίνεται στις χώρες της Ευρώπης που διέρχονται επίσης σοβαρή δημοσιονομική κρίση (Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία και Ιρλανδία) και που λαμβάνουν ανάλογα μέτρα αντιμετώπισης της (μειώσεις μισθών και συντάξεων) όπου ο πληθωρισμός είναι σημαντικά υψηλότερος από τον αντίστοιχο της χώρας μας.

Πηγή: Eurostat

Το ίδιο ισχύει και για την κατηγορία της Διατροφής όπου η ετήσια μεταβολή για το μήνα Δεκέμβριο 2013 στη χώρα μας (-0,6%) την κατατάσσει στην **28η θέση** (όπου 1η είναι η υψηλότερη μεταβολή) μεταξύ 32 χωρών της Ευρώπης. Αξίζει να σημειωθεί ότι η αντίστοιχη μεταβολή του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (+1,4%) και της Ευρωζώνης (+1,6%) είναι πάνω από 2 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερη από αυτή της Ελλάδος. (βλ. πίνακα)

Το γεγονός ότι η σχετική μας θέση σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη βελτιώνεται διαρκώς, αποδεικνύει ότι **οι θεσμικές αλλαγές και η αφύπνιση των καταναλωτών, σε συνδυασμό με τη μειωμένη κατανάλωση, ασκούν σημαντική πίεση στις τιμές.**

Σε αυτό το σημείο, αξίζει να τονίσουμε ότι από το έτος 1992 οι τιμές πώλησης στο σύνολο σχεδόν των τροφίμων και ποτών διαμορφώνονται **ελεύθερα**, με βάση την προσφορά, ζήτηση και τους κανόνες του **υγιούς ανταγωνισμού** σε όλα τα στάδια εμπορίας τους. Η απελευθέρωση των τιμών ήταν απόρροια της επιτακτικής ανάγκης εναρμόνισης της οικονομίας της ελληνικής αγοράς προς τις αντίστοιχες οικονομίες των άλλων κρατών – μελών της Ε.Ε., αφενός μεν γιατί κάτι τέτοιο επιτάσσει η συνθήκη ένταξης της

χώρας μας στην Ε.Ε. και αφετέρου γιατί με την απελευθέρωση αυτή διασφαλίσθηκε η οικονομική επιβίωση των ελληνικών επιχειρήσεων απέναντι στις ανταγωνιστικές συνθήκες που επικρατούν στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά, αλλά και για να δοθούν κίνητρα στις επιχειρήσεις αυτές να δραστηριοποιηθούν **ανταγωνιστικά** και μεταξύ τους προς όφελος τόσο των ιδίων όσο και του καταναλωτικού κοινού.

Στην προσπάθειά μας λοιπόν για προστασία του Έλληνα καταναλωτή, σύμμαχος μας είναι η Επιτροπή Ανταγωνισμού, που είναι αρμόδια για την **εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού** και για την επιβολή κυρώσεων στις επιχειρήσεις που επιχειρούν να στρεβλώσουν την αγορά.

Από τη μεριά του το Υπουργείο Ανάπτυξης στηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής Ανταγωνισμού και προχωρά στην αξιοποίηση των εισηγήσεων της Επιτροπής με σκοπό την εξάλειψη των ρυθμιστικών εμποδίων που ενδεχομένως δημιουργούν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η πρόσφατη κλαδική έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού για τα οπωροκηπευτικά. Το υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα και σε όσους τομείς απαιτούνται νομοθετικές παρεμβάσεις για ενίσχυση του ανταγωνισμού, άρση εμποδίων, μείωση του κόστους και εκσυγχρονισμό των δομών διακίνησης των προϊόντων, αυτές θα προχωρήσουν άμεσα με στόχο να υπάρξει όφελος τόσο για τους παραγωγούς, με την ισχυροποίηση της θέσης τους στην αγορά όσο και των καταναλωτών με τη συγκράτηση των τιμών.

Ήδη το Υπουργείο Ανάπτυξης προχώρησε στη συνολική αναθεώρηση των αγορανομικών διατάξεων και τη θέσπιση σύγχρονων κανόνων διακίνησης και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών. Η απλούστευση του νομοθετικού πλαισίου (τα 363 άρθρα της Αγορανομικής Διάταξης 7/2009 ανέρχονται πλέον σε 152) αποσκοπεί στην άρση των αδικαιολόγητων και υπέρμετρων εμποδίων που δημιουργούσαν κόστος στις επιχειρήσεις, περιορίζαν τον ανταγωνισμό και είχαν άμεσο αντίκτυπο στα επίπεδα των τιμών. Συγχρόνως, ολοκληρώθηκε η απλοποίηση του αγορανομικού κώδικα μέσω της κατάργησης περιορισμών που έχουν επιπτώσεις στην τιμολόγηση, στις εξαγωγές, στην πώληση και στην προώθηση προϊόντων. Σκοπός των δύο αυτών έργων, ήταν να δώσουν ανάσα στην αγορά, απελευθερώνοντας υγιείς επιχειρηματικές δυνάμεις και παράλληλα ενδυναμώνοντας την ασφάλεια δικαίου για τους καταναλωτές. Παράλληλα, το Υπουργείο Ανάπτυξης με σκοπό τον **προσδιορισμό και την κατάργηση των ρυθμιστικών εμποδίων** ανέθεσε πριν ένα χρόνο στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) τη διεξαγωγή ενός προγράμματος, γνωστό ως «εργαλειοθήκη» του ΟΟΣΑ, για την αξιολόγηση του ανταγωνισμού σε ευαίσθητους κλάδους της οικονομίας (λιανεμπόριο, οικοδομικά υλικά, βιομηχανική παραγωγή και τουρισμό). Η λεγόμενη «εργαλειοθήκη» (toolkit) του ΟΟΣΑ έχει ήδη αξιοποιηθεί με επιτυχία από αρκετά κράτη.

Πρόσφατα μετά από πολύμηνη έρευνα με μεγάλο εύρος και βάθος σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και όλων των φορέων της αγοράς ολοκληρώθηκε με επιτυχία το πρόγραμμα του ΟΟΣΑ και παραδόθηκε η εξαιρετικά χρήσιμη Έκθεση του Οργανισμού στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Από τη μεριά του το Υπουργείο Ανάπτυξης προχωρά στην αξιολόγηση της έκθεσης του Οργανισμού και είναι αποφασισμένο να υιοθετήσει **τη συντριπτική πλειονότητα των προτάσεων** με σκοπό την εξάλειψη των ρυθμιστικών εμποδίων που ενδεχομένως δημιουργούν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό προς όφελος τόσο των επιχειρήσεων όσο και των καταναλωτών.

Τέλος, σημαντικό κομμάτι στη λειτουργία του ανταγωνισμού, αποτελεί η **ενδυνάμωση του καταναλωτή**. Οι καταναλωτές, έχοντας ως βασική αρχή της κατανάλωσης τη σύγκριση τιμών και όντας ορθολογικοί, είναι σε θέση να **επηρεάζουν καταστάσεις και να ασκούν πίεση στις τιμές** αποτελώντας **ισχυρό κρίκο στη διαδικασία διαμόρφωσης τους**. Το Υπουργείο Ανάπτυξης στην προσπάθειά του για πλήρη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των καταναλωτών δίνει την δυνατότητα στον καταναλωτή μέσω της αξιοποίησης του Παρατηρητηρίου Τιμών (www.e-prices.gr), αλλά και άλλων παρόμοιων εφαρμογών, να συγκρίνει τις τιμές των προϊόντων ανά σημείο πώλησης και να διαμορφώνει ξεκάθαρη εικόνα για το επίπεδο των τιμών.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο/Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ

M. Θεοχαράκης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΚΟΡΔΑΣ